

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Zdzisław Witold
Nazwisko: Strzembosz
Miejsce urodzenia: Tarnopol
Data urodzenia: 01-12-1905
Imię ojca: Stanisław
Imię matki: Maria
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Faktologia: organizacja AK WiN Okręg Lwowski i Tarnopolski, WiN-Eksterytorialny Okręg Lwowski działające na terenie województwa wrocławskiego i lwowskiego w okresie od 1944 do 1947 roku. Według Kwestionariusza osobowego z 20.01.1981 Zdzisław Strzembosz od grudnia 1942 do sierpnia 1944 pełnił funkcję płatnika w komendzie Obszaru Lwowskiego AK. Od sierpnia 1944 do września 1945 pełnił funkcję Szefa Wydziału Pieniężnego organizacji „Niepodległość”/ „NIE”. Od grudnia 1945 był członkiem „WiN” gdzie pełnił funkcję Płatnika w Komendzie Obszaru „WiN”. W czasie swojej działalności wypłacił około 3,5 mln. zł. członkom organizacji, przechowywał kasę i archiwum finansowe. Za działalność tą pobierał wynagrodzenie miesięczne w wysokości 3-7 tys. zł. Aresztowany został przez organa BP w 1949 roku. Skazany przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Warszawie 04.02.1950. Sąd Wojewódzki dla m.st. Warszawy ponownie rozpatrzył sprawę i 03.03.1960 uniewinnił Zdzisława Strzembosza od zarzutów i skazania.	IPN Wr 049/18 t. 2 (F-18).	

Materiały sprawy operacyjnej krypt. "Radwan" dot. b. członków AK i WiN zamieszkujących na terenie woj. wrocławskiego. Obiektowe Rozpracowanie kryptonim „Radwan” zostało założone 12.02.1951 na byłych członków AK w WiN, pochodzących z terenów zabużańskich, którzy zamieszkują na terenie Wrocławia. Rozpracowanie założone zostało w oparciu o materiały Sekcji III Wydziału III WUBP we Wrocławiu. Jak wynika z opracowania z kwietnia 1948, byli członkowie AK okręgu lwowskiego wznowili „nielegalną pracę organizacyjną na terenie Polski”. Zostały ponownie nawiązane kontakty organizacyjne z byłymi członkami AK, a potem „NIE” obszaru lwowskiego, „przeprowadzono wywiad z dziedziny wojskowej, politycznej i gospodarczej”. „Całe centrum organizacyjne podtrzymywał Strzembosz Zdzisław, płatnik obszaru (...) zatrudniony w Ministerstwie Skarbu w charakterze radcy, który to wypłacał miesięcznie dotacje pieniężne dla członków tejże organizacji”. Był w ścisłym kontakcie z komendantem obszaru ps. „Rajgras”.

IPN Wr 032/405 (2364/IV).

Akta kontrolno-śledcze w związku z przynależnością do AK. Oskarżeni z art. 86 § 1 § 2 KKWP II z art. 4 § 1 Dekretu z 13.06.1946. Zdzisław Strzembosz został skazany 04.02.1950 przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Warszawie na 10 lat więzienia za to, że, wraz z innymi, „usiłował przemocą zmienić ustrój Państwa Polskiego, biorąc udział w mającym to na celu związku >Nie<”. Zdzisław Strzembosz pełnił w związku funkcję „płatnika obszaru do stycznia 1947, a potem jako archiwariusz Wydziału Finansowego obszaru do 01.10.1948”. Zdzisław Strzembosz został osadzony w Więzieniu Warszawa Mokotów.

IPN BU 0259/90 t. 1-3 (1473/III), IPN BU 01236/470 (892/3) mikrofilm.

Wyrok Wojskowego Sądu Rejonowego w Warszawie z dnia 4 lutego 1950 (znak akt 63/50). Zdzisław Strzembosz został skazany na 10 lat więzienia za to, że wraz z innymi „usiłował przemocą zmienić ustrój Państwa Polskiego, biorąc udział w mającym to na celu związku >NIE<”. W uzasadnieniu podano, że Zdzisław Strzembosz nie ujawnił swej działalności wobec władz. Wraz z innymi „skierowali swą działalność ku urzeczywistnieniu ich i ich organizacji planu zmiany przemocą ustroju Państwa Polskiego”. Jako szef Wydziału Pieniężnego Obwodu występował pod ps. „Józef”. 03.03.1960 Sąd Wojewódzki dla m.st. Warszawy uniewinnił Zdzisława Strzembosza od zarzucanych mu czynów.

IPN Kr 595/307.

Skorowidze więźniów Centralnego Więzienia w Rawiczu, Księga główna więźniów karnych. Centralne Więzienie w Rawiczu 1945-1964, Spisy zdawczo-odbiorcze materiałów archiwalnych OZ ZK w Bydgoszczy przekazanych do Archiwum Państwowego w Bydgoszczy oraz KW MO w Bydgoszczy za lata 1945-1964, Kartoteka skazanych CZW MS w Warszawie. Zdzisław Strzembosz został skazany przez WSR w Warszawie (wyrokiem z 04.02.1950 nr Sr 63/50) na karę 10 lat więzienia. Kara liczona od 01.10.1948. Początkowo był osadzony w Więzieniu Warszawa I na Mokotowie. 25.08.1950 został przyjęty do Więzienia w Rawiczu. 08.12.1952 przeniesiony do Więzienia w Potulicach. 17.12.1952 przeniesiony do Obozu Pracy w Piechcinie. Zwolniony został 15.01.1955.

IPN Po 3/37-38, IPN Po 3/42-43, IPN Po 3/45-46, IPN Po 3/48, IPN Po 3/50, IPN Po 3/96, IPN By 40/10.

Skorowidz alfabetyczny więźniów na rok 1950.

Księga główna więźniów śledczych, rok 1947. Księga ewidencji więźniów wojskowych, rok 1948. Księga główna więźniów karnych, rok 1949. Zdzisław Strzembosz został przyjęty do Centralnego Więzienia Nr 1 Warszawa-Mokotów 06.11.1948 z Nakazu Naczelnej Prokuratury Wojskowej. Dnia 24.08.1950 przetransportowany został do więzienia w Rawiczu. Czas odbywania kary liczony od 01.10.1948.

IPN GK 921/5 (648/2/5, 813), IPN GK 921/31 (813/2/31, 813/31), IPN GK 921/33 (648/2/33, 813/33 34/12), IPN GK 921/35 (648/2/35, 813/35, 36/12).

Akta sprawy karnej przeciwko oskarżonym o to, że w latach 1945-1947 na terenie Krakowa, Zakopanego i Wrocławia byli czynnymi działaczami Zrzeszenia "Wolność i Niezawisłość"; Materiały operacyjne dotyczące członków AK i WiN. Sprawa obiektowa kryptonim "Wino" dotycząca Zrzeszenia "Wolność i Niezawisłość" z terenu województwa krakowskiego. Zdzisław Strzembosz przechodzi w ww. sprawach jako osoba skazana za przynależność i pełnienie funkcji finansowych w nielegalnych organizacjach, a następnie uniewinniona przez Sąd Wojewódzki dla m.st. Warszawy.

IPN Wr 23/290 t. 4 (IV K 13/63, SR 892/48), IPN BU 0192/243 t. 1 (1969/II/a), IPN Kr 075/27 t. 12 (42/OB.).